AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 21.5.2024
COM(2024) 223 final

TEACHTAIREACHT ÓN gCOIMISIÚN CHUIG AN gCOMHAIRLE AGUS CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA

Treoirlínte maidir leis an anailís ar an gcothromaíocht idir acmhainneacht iascaireachta agus deiseanna iascaireachta le haghaidh ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí de réir Airteagal 22 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leis an gComhbheartas Iascaigh

1. RÉAMHRÁ

Tá naoi réigiún is forimeallaí san Aontas Eorpach, ar réigiúin iad atá lonnaithe i bhfad ó mhór-roinn na hEorpa san Aigéan Atlantach agus san Aigéan Indiach, i Muir Chairib agus i Meiriceá Laidineach: Guáin na Fraince, Guadalúip, Martinique, Mayotte, La Réunion agus Saint-Martin (an Fhrainc); na hAsóir agus Maidéara (an Phortaingéil); na hOileáin Chanáracha (an Spáinn).

Aithnítear in Airteagal 349 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) saintréithe speisialta agus srianta speisialta na réigiún is forimeallaí sin. Áirítear leis sin a n-iargúltacht, a n-oileánachas, a mbeagmhéid, a dtopagrafaíocht agus a n-aeráid achrannach, agus a spleáchas eacnamaíoch ar líon beag earnálacha, lena n-áirítear an t-iascach, agus déantar foráil ann maidir le bearta sonracha i reachtaíocht agus i mbeartais an Aontais chun cuidiú leo aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin.

In 2022 ghlac an Coimisiún teachtaireacht maidir leis na réigiúin is forimeallaí san Aontas[1], teachtaireacht ina leagtar amach straitéis nua le haghaidh na réigiún sin, agus ina léirítear tiomantas an Choimisiúin saintréithe sonracha na réigiún is forimeallaí a léiriú i dtograí le haghaidh reachtaíocht agus bheartais an Aontais.

I gcomparáid le cabhlach iascaireachta an Aontais ina iomláine, is beag an líon soithí i gcabhlach iascaireachta na réigiún is forimeallaí. I mórán cásanna, bíonn cineál na stoc éisc a spriocdhírítear orthu ó na réigiúin is forimeallaí éagsúil le agus níos ilchineálaí ná cineál na stoc éisc ar a ndíríonn cabhlach iascaireachta na coda eile den Aontas. Comhdhéanamh gabhála an iascaigh ar iascach ar mionscála den chuid is mó é, is féidir leis a bheith an-éagsúil agus de chineál ilspeiceas. Ar bhonn comparáideach, is lú sonraí a bhíonn ar fáil maidir le réimse níos leithne stoc agus déantar níos lú measúnuithe stoc. Is measa fós an staid i roinnt mhaith cásanna mar gheall ar chineál na soithí iascaireachta, atá ar na soithí is lú san Aontas agus, mar gheall ar aois na soithí sin agus ábhair imní bhreise maidir le sábháilteacht agus slándáil i roinnt de na réigiúin is forimeallaí, is minic nach mbíonn siad feistithe chomh maith le soithí eile chun sonraí maidir lena ngníomhaíochtaí iascaireachta a ghabháil, sonraí a theastaíonn ó na Ballstáit chun a dtuarascáil náisiúnta bhliantúil a ullmhú maidir leis an gcothromaíocht idir acmhainneacht iascaireachta a gcabhlach agus a ndeiseanna iascaireachta. Ba cheart an tuarascáil a ullmhú i gcomhréir leis na *Treoirlínte maidir leis an anailís ar an gcothromaíocht idir acmhainneacht iascaireachta agus deiseanna iascaireachta, treoirlínte arna nglacadh ag an gCoimisiún faoi Airteagal 22(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leis an gComhbheartas Iascaigh*[2] (dá ngairtear 'COM (2014) 545 final' anseo feasta). Ina theannta sin, chun ilchineálacht ghníomhaíochtaí iascaireachta chabhlaigh na réigiún is forimeallaí a ghabháil, d'fhéadfadh fodheighilt cabhlaigh

[1] COM(2022) 198 final

[2] COM (2014) 545 final

ar leibhéal níos airde a bheith ag teastáil, sa bhreis ar an méid a leagtar amach sa Chreat um Bailiú Sonraí[3].

Fágann an raon breithnithe thuas nach féidir, i mórán cásanna, measúnú cothromaíochta a dhéanamh ar na cabhlaigh sin i gcomhréir le COM (2014) 545 final.

Agus na gnéithe sin uile a bhfuil tuairisc orthu thuas á gcur san áireamh, ar gnéithe iad atá an-éagsúil leo siúd sa chuid eile den Aontas, lena n-áirítear srianta struchtúracha na réigiún is forimeallaí, sonraíochtaí soithí agus iascaigh, infhaighteacht sonraí, an staid gheopholaitiúil agus slándála i gcuid de na réigiúin is forimeallaí, agus iascach ilspeiceas agus a chineál mionscála, agus i gcomhréir le Teachtaireacht 2022 maidir leis na réigiúin is forimeallaí[2], bunaítear leis an Teachtaireacht seo treoirlínte sonracha maidir le measúnú a dhéanamh ar an gcothromaíocht i ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí trí eilimintí sonracha COM (2014) 545 final a fhorlíonadh i leith na ranna cabhlaigh sin.

Ba cheart an measúnú cothromaíochta ar na ranna cabhlaigh sin sna réigiúin is forimeallaí leanúint de bheith bunaithe ar na bith-tháscairí, na táscairí eacnamaíocha agus na táscairí maidir le húsáid an tsoithigh a leagtar amach in COM (2014) 545 final. Go sonrach, ba cheart cothromaíocht a bheith sa dá bhith-tháscaire (SHI agus SAR), sa dá tháscaire eacnamaíocha (RoI, CR/BER) agus i gceann amháin de na táscairí maidir le húsáid an tsoithigh (VUR, VUR220, nó Ballstát a shainítear VURnn).

Mar sin féin, cuirtear modhanna malartacha ar fáil sa Teachtaireacht seo a fhéadfaidh na Ballstáit lena mbaineann a chur i bhfeidhm chun táscairí áirithe a ullmhú le haghaidh ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí. Tá na modhanna malartacha sin bunaithe ar mhionléiriú ar COM (2014) 545 final, agus cuirtear san áireamh iontu (1) anailís eolaíoch bhreise agus moltaí arna soláthar ag an gCoiste Eolaíoch, Teicniúil agus Eacnamaíoch um Iascach (CETEI) i ndáil le tuarascálacha cabhlaigh bliantúla na mBallstát, agus (2) faisnéis a bhaineann go sonrach leis na réigiúin is forimeallaí, arna soláthar ag na Ballstáit lena mbaineann[4].

I ngach cás, lena n-áirítear cásanna ina gcuirtear na treoirlínte sin i bhfeidhm, ba cheart do na Ballstáit na sonraí agus na mínithe uile is gá a chur i láthair chun údar a thabhairt lena roghanna agus chun go bhféadfaidh CETEI anailís agus grinnscrúdú breise a dhéanamh de réir mar is gá.

2. MODHANNA MALARTACHA LE HAGHAIDH RANNA CABHLAIGH INA BHFUIL SOITHÍ AR LÚ NÁ 12 MHÉADAR A BHFAD SNA RÉIGIÚIN IS FORIMEALLAÍ

Tá feidhm ag COM(2014) 545 final maidir le gach roinn soithigh mar riail bhunúsach.

[3] Rialachán (CE) Uimh. 199/2008 ón gComhairle an 25 Feabhra 2008 maidir le creat de chuid an Chomhphobail a bhunú chun sonraí a bhailiú, a bhainistiú agus a úsáid in earnáil an iascaigh agus maidir le tacaíocht le haghaidh comhairle eolaíoch a bhaineann leis an gComhbheartas Iascaigh, IO L 60, 5.3.2008.

[4] Go háirithe CETEI PLEN 24-01

Leis na treoirlínte sa Teachtaireacht seo, tugtar isteach modhanna malartacha le haghaidh ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, ar modhanna iad a fhéadfar a chur i bhfeidhm chun paraiméadair sonraí, bith-tháscairí, táscairí úsáide soithgh agus táscairí breise a ullmhú, faoi mar a leagtar amach thíos.

Ní fhéadfaidh na Ballstáit a dtuarascáil chabhlaigh a ullmhú ar bhonn aon cheann de na modhanna malartacha a leagtar amach sa Teachtaireacht seo le haghaidh na ranna cabhlaigh lena mbaineann, ach amháin má thugann siad údar leis an ngá a dhéanamh amhlaidh i bhfianaise staid shonrach na roinne cabhlaigh lena mbaineann agus na srianta ar leith atá ar an roinn sin, mar gheall ar a suíomh i réigiún forimeallach. Ba cheart na mínithe a chur ar fáil san iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil chabhlaigh.

2.1 Paraiméadair sonraí agus deighilt cabhlaigh

Chun anailísí caighdeánaithe a bheith ann, comparáidí a éascú agus dúbailt oibre a sheachaint, i gcomhréir le COM(2014) 545 final, ba cheart paraiméadair sonraí a ríomh de réir na sonraí a bhailítear faoin gCreat um Bailiú Sonraí.

I gcás soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, féadfar ríomh an táscaire a imdhealú a thuilleadh trí bhíthin fodheighilte ar an leibhéal is iomchuí[5]. I gcásanna ina soláthraítear fodheighilt, ba cheart an fhodheighilt sin a bheith sa bhreis ar an gCreat um Bailiú Sonraí, seachas ina ionad. Thairis sin, ba cheart na sonraí tacaíochta uile le haghaidh na ríomhanna sa tuarascáil chabhlaigh a chur ar fáil freisin san iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil chabhlaigh de réir na fodheighilte aonfhoirmí céanna.

2.2 Bith-tháscairí

I gcomhréir le COM(2014) 545 final, ba cheart cothromaíocht a bheith sa dá bhith-tháscaire (táscaire buainte inbhuanaithe agus an táscaire maidir le stoic atá i mbaol) a bheith ag teacht le chéile, mar chuid de léiriú ar chothromaíocht na roinne cabhlaigh.

2.2.1 Táscaire buainte inbhuanaithe

Maidir le ranna cabhlaigh a bhaineann le soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, féadfar an ríomh don táscaire buainte inbhuanaithe (SHI), mar a mhínítear é i roinn 10.1 de COM(2014) 545 final, a shimpliú ar cheann de na bealaí seo a leanas:

- Féadfar luachanna F agus Fmsy a dhíorthú, in ord tosaíochta, ó na nithe seo a leanas: (a) measúnuithe náisiúnta atá faoi réir athbhreithniú piaraí, i gcás ina bhfuil rochtain ag an bpobal ar na hathbhreithnithe piaraí nó i gcás ina gcuirtear ar fáil iad mar iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil chabhlaigh; (b) measúnuithe náisiúnta nach bhfuil faoi

[5] Ba cheart do na Ballstáit an úsáid is fearr is féidir a bhaint as na colúin GNÍOMHAÍOCHT, TREALAMH nó IASCACH i bhfoirm thaiscthe an ghlao ar shonraí eacnamaíocha

réir athbhreithniú piaraí (go fóill), i gcás ina gcuirtear ar fáil na measúnuithe náisiúnta mar iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil chabhlaigh, le haghaidh athbhreithniú piaraí;

- féadfar an táscaire a chur i láthair in éineacht leis an gcéatadán cumhdaigh iarbhír agus an líon stoc a úsáidtear chun an luach a ríomh;

- féadfar meastacháin F agus Fmsy ó spriocspeiceas ionadaíoch amháin nó níos mó san iascach a úsáid; sa chomhthéacs sin, féadfar measúnuithe atá bunaithe ar tháirgiúlacht grúpálacha speiceas a chur i láthair agus a úsáid freisin.

Gan beann ar an simpliú a chuireann an Ballstát i bhfeidhm, ba cheart na sonraí uile is gá a chur ar fáil san iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil chabhlaigh chun go bhféadfaidh CETEI grinnscrúdú breise a dhéanamh.

2.2.2 Táscaire maidir le stoic atá i mbaol

I gcomhréir le COM (2014) 545 final, chun an táscaire maidir leis na stoic atá i mbaol (SAR) a ríomh, ba cheart do na Ballstáit an líon stoc a mheastar faoi láthair a bheith i ‘mbaol ard bitheolaíoch’ a áireamh, ar stoic iad a shaothraíonn an roinn cabhlaigh atá i gceist.

Ar bhonn comhairle ó CETEI, meastar go bhféadfaí na luachanna tairsí a bunaíodh in COM (2014) 545 final a mhodhnú, ar luachanna iad lena sainítear an bhfuil an stoc nó na stoic atá i mbaol ‘á shaothrú nó á saothrú’ ag an gcabhlach atá i gceist[6]. Go dtí go ndéanfaidh CETEI tuilleadh measúnaithe agus i bhfianaise staid speisialta na ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, d’fhéadfaí tairseach mhalartach a shocrú amach anseo i gcomhair na ranna cabhlaigh sin.

Idir an dá linn, i bhfianaise chonclúidí CETEI, ar thaobh amháin, maidir leis an luach tairsí do SAR[6] agus, ar an taobh eile, staid speisialta na ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, is iomchuí é a chur ar a gcumas do na Ballstáit tairseach mhalartach a úsáid ar bhonn sealadach.

Dá bhrí sin, i bhfianaise na faisnéise teicniúla atá ar fáil maidir le cur i bhfeidhm an táscaire SAR in iascaigh na réigiún is forimeallaí, féadfaidh na Ballstáit a mheas, i gcás ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, go ‘saothraíonn’ roinn cabhlaigh stoc atá i mbaol má tá níos mó ná **20 %** de ghabhálacha na roinne cabhlaigh sa stoc, nó má ghabhann an roinn cabhlaigh níos mó ná 10 % de ghabhálacha an stoic. Ba cheart do na Ballstáit mionsonraí mionsonraithe agus mínithe ar na ríomhanna arna gcur i bhfeidhm, chomh maith leis na cúiseanna eolaíocha le cur i bhfeidhm an luacha tairsí mhalartaigh sin, a chur

[6] CETEI PLEN 24-01

isteach in iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil chabhlaigh ionas gur féidir le CETEI tuilleadh grinnscrúdaithe a dhéanamh.

2.3 Táscaire maidir le húsáid soithí

I gcomhréir le COM (2014) 545 final, is é an táscaire maidir le húsáid soithí meán an chóimheasa, i gcás gach roinne cabhlaigh, idir an iarracht iarbhír a chuirtear in úsáid agus an iarracht uasta a d'fhéadfadh an cabhlach a dhéanamh.

Ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit úsáid a bhaint as leagan den táscaire sin atá bunaithe ar leibhéal uasta gníomhaíochta teoiriciúil seachas ar leibhéal uasta gníomhaíochta iarbhír. Ba cheart do gach Ballstát an luach sin a chinneadh trí úsáid a bhaint as breithiúnas saineolaíoch agus as an bhfaisnéis atá ar fáil, agus coinníollacha nádúrtha, teicniúla agus sóisialta á gcur san áireamh. Tugtar an deis sin do na Ballstáit toisc go bhféadfadh tosca seachtracha teorainn a chur leis an líon uasta laethanta ar muir a breathnaíodh laistigh de roinn chabhlaigh le haghaidh gach bliana tagartha, agus mar sin d'fhéadfadh sé nach léireodh an líon sin fíoracmhainneacht theicniúil an chabhlaigh sin. D'fhéadfadh tosca eacnamaíocha, comhshaoil agus sóisialta a bheith ina samplaí de thosca seachtracha, mar a shainítear faoi roinn 12.2 de COM(2014) 545 final. Mar a tugadh faoi deara i Roinn 1, tá ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí neamhchosanta go háirithe ar thosca seachtracha den sórt sin.

I gcás inar féidir leis na Ballstáit údar a thabhairt le húsáid an leagain sin den táscaire mar a leagtar amach é i roinn 12.2 de COM(2014) 545 final, féadfar é sin a chur in iúl má roghnaítear an táscaire VUR*nn*. Ba cheart na forais leis an rogha *nn* a chur ar fáil in éineacht leis na sonraí uile is gá le haghaidh na ríomhanna in iarscríbhinn a ghabhann leis an tuarascáil chabhlaigh.

2.4 Táscairí breise

I gcás ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, féadfar an táscaire 'an Líon Stoc Róshaothraithe' agus an Táscaire Spleáchais Eacnamaíoch a chur ar fáil mar bhith-tháscairí breise agus a ríomh de réir na comhairle ó CETEI[7].

Féadfar táscairí sóisialta a chur i láthair freisin, ar táscairí iad a d'fhéadfadh cuidiú chun na coinníollacha socheacnamaíocha níos leithne ina n-oibríonn an cabhlach a léiriú. Tugann sé sin deis do na Ballstáit léirithe breise a thabhairt ar staid a ranna cabhlaigh, ranna ina bhfuil na soithí agus na gnólachtaí is lú, agus is leochailí, b'fhéidir, a d'fhéadfadh a bheith ann.

Ní mheastar gur táscairí malartacha iad na táscairí breise sin ná ní cuid de ríomh chothromaíocht an chabhlaigh iad.

[7] Chun na táscairí sin a ríomh, féach tuarascálacha CETEI, is iad sin CETEI-PLEN-24-01 agus CETEI-15-02 lgh. 76-78, ag glacadh leis gur n=10 %

3. BREITHNITHE DEIRIDH

Leanfaidh na treoirlínte sin, a bhaineann go sonrach le ranna cabhlaigh ina bhfuil soithí ar lú ná 12 mhéadar a bhfad sna réigiúin is forimeallaí, de bheith infheidhme go dtí go gcuirfidh CETEI comhairle bhreise ar fáil maidir leis na táscairí a úsáidtear chun cothromaíocht an chabhlaigh a ríomh agus maidir lena dtairseacha iomchuí, go háirithe ó Mheitheal Saineolaithe CETEI maidir leis na réigiúin is forimeallaí. In aon chás, ní fhéadfar iad a chur i bhfeidhm tar éis ullmhú thuarascálacha cabhlaigh na mBallstát atá le cur isteach faoin 31 Bealtaine 2025.